

patriot

5/2020

vychází 25. října 2020

ÚVODEM...ani závěrem se nebudeme zabývat současnými epidemiologickými, hygienickými a dalšími opatřeními, stejně tak jako nouzovým stavem, situací zdravotní, politickou, společenskou. Doba je taková, jaká je, tak si ji pojďme ukrátit a třeba i zpříjemnit. Je smutné a mrzuté, že jsou zrušeny či odloženy již naplánované akce, a nové tak nějak naplánovat a připravit nelze. Že se nedějí věci, které by se běžně udály, že toho mnoho kolem nás nemůže fungovat tak, jak by mělo a mohlo. Na druhou stranu je třeba si uvědomit, že vesmír je plný meteoritů a planetek, které mohou Zemi zasáhnout a zcela zničit, někde mají zemětřesení, jinde sopky, sucho, záplavy, války, atd. Vlastně na tom nejsme až tak zle. Tak ať jsme především zdraví. Se vším ostatním už se pak můžeme nějak poprat. ☺

Zatím pokračujeme v prohlídce výzdoby temelínského sálu. Dnešní obraz nese letopočet 1848 a vidět na něm můžeme několik osob. A několik piv. A v pozadí Našincovu, tenkrát ještě Staňkovu, hospodu. Abychom pochopili Bláhův obraz, musíme se vrátit o kousek zpět. Rok 1848 nebyl jen rokem revolučním. Rok 1848 znamenal konec roboty a poddanství, předznamenal pozdější konec patrimoniální (vrchnostenské) správy a vznik samostatných obcí, politických a soudních okresů. Vrchnost neměla jen práva, kterými robotu nařizovala a vyžadovala, ale i jisté povinnosti vůči robotníkům. Mezi ně

patřila i různá zvýhodnění a podpora při robotě. A právě dnešní obraz znázorňuje vrchnostenskou "výplatu" robotníkům po mázu piva za jejich robotní povinnost.

(zdroj: archiv obce Temelína, foto: archiv obce Temelína)

O CESTÁCH A SILNICÍCH...

Abychom se někam dostali, došli, dojeli, přemístili, aby bylo možné něco či někoho přepravit, odvézt, přivést, potřebujeme stezky, cesty, silnice. Dnes to bereme jako samozřejmost, a tak nás každá silniční uzavírka a objížďka přivádí do varu. Temelín měl od nepaměti spojení zemskými cestami s Týnem nad Vltavou na straně jedné, a městy Protivín a Vodňany na straně druhé. Tato silniční spojení převzaly v druhé polovině 19. století pod svoji správu tehdejší okresy. Jak se ale před sto a více lety upravovaly a budovaly některé naše další cesty a silnice?

Křtěnovská: Marie Šímová (roz. Kadlecová) vzpomínala na vyprávění svého otce Františka Kadlece (1844 – 1909) z čp. 1. Ten říkal, že v době jeho svatby (1882) hrabě Berchtold navrhl sedlákům v Temelíně, aby se křtěnovská cesta narovнала. Sám nabídl své pozemky k dispozici zdarma s nadějí, že občané na tento návrh přistoupí a podpoří ho. Dál se nabídl, že nechá na své náklady po obou stranách nové cesty vysázet stromořadí, a selskou stranu zdarma předá občanům. Proti tomuto návrhu byli jen z čp. 3 (Našinec), čp. 5 (Procházka), čp. 25 (Petřík) a čp. 31 (Mikolášek). Většina však s těmito návrhy souhlasila, a tak se tato úprava někdy kolem roku 1884 realizovala.

Všemyslická: Tato cesta vedla většinou mezi pozemky panskými, kde hrabě potřebné úpravy provedl sám. Když se začaly budovat nové okresní silnice, obec tak již měla silniční tělesa připravená, a zbývalo jen upravit po stranách stoky a doplnit šterkovou vrstvu. Křtěnovskou a všemyslickou silnici pak převzal okres v letech 1900 – 1902.

Temelínecká: Cesta k Temelínci vedla mezi zahradami čp. 1 a čp. 26. Novou silnici vyměřil v červnu 1910 stavitel Vojna. Obec jednala s Šímou (čp. 1) o výkupních cenách pozemků, k dohodě došlo v roce 1911. Výkupní cena byla sjednána 60 h za sáh pole a za zahradu 2 K. Okres uvažoval na obci výstavbu silnice, obec pak požadovala po staviteli Vojnovi přibližnou výměru Šímových pozemků, potřebných pro novou cestu, aby mu mohla zaplatit zálohu. Nic se nedělo. Až v roce 1914 se ledy pohnuly, ale vzápětí vypukla válka, a tak se stávající silnici dostalo pouze nejnutnějších oprav. Teprve v lednu 1919 bylo rozhodnuto o pokračování stavby, na jejím financování a dokončení se zastupitelé usnesli až v roce 1920.

(zdroj: Rukopisné poznámky Ing. Františka Našince, foto: archiv obce Temelína)

Z TISKU...

Před senátem krajského soudu v Českých Budějovicích projednáván byl v úterý dne 22. t. m. případ srážky vozů na nádraží v Temelíně, který kvůli podrobnostem opakujeme: Dne 9. září letošního roku nakládala nádenice Kateřina Hornátová a Anna Suchá p. statkáři Svobodovi obilí do vagonu. Když pak přijel vlak, tu při posunování vozů narazil vlak na tento vůz na jiné koleji stojící, při čemž se na Hornátovou nakupené pytle sesypaly a táž utrpěla četné rány na noze. Suchá pak po nárazu nalezena byla ležící na podlaze vagonu v bezvědomí, krvácela z pravého ucha a utrpěla silné otřesení mozku; poranění její bylo těžké ba i života nebezpečné.

Jak obyčejně hledán byl viník tam, kde vlastně hledán býti neměl a sice obviněn byl bývalý konduktér na trati Týn – Vodňany p. Vícek kterýž také z trestu do Horažďovic přesazen, pro §§ 335 a 377 (opomenutí povinné péče), že srážku vozů zavinil. Kdo jezdí po této trati, vidí, co konduktér zde musí všechno dělati. Přijede-li vlak do stanice Temelín, musí zotvírati vlak, po té otevřít skladiště, vyložit a naložit všechno zboží, v této stanici přesunovati a odpínati vozy (sily jiné zde není), an vedení stanice kvůli úspoře svěřeno ženské, po té všechny potřebné listiny obstarati, při tom však též obvyklé konduktérské práce konati. Zmíněného dne posunut byl vagon, v němž ženské obilí nakládaly, na jiné místo, o čemž obviněný vědomost neměl, čímž srážka nastala. Senát, jemuž předsedal p. rada Libora obviněného po vřelé řeči obhájce svazu železničních zřízenců p. dra. Rychlíka z Prahy obžalovaného osvobodil. Uznal sice zanedbání péče, avšak po tom všem, co slyšel, co obviněný obstarávatí musel, vynesl rozsudek zprošťující. O nárocích na bolestné a odškodnění za částečnou neschopnost k práci vyjednává dráha smírnou cestou prostřednictvím právního zástupce obou poškozených p. dra Blocha a jest v té příčině dohoda již ujednána. (kráceno)

(Jihočeské ohlasy 24. 12. 1908)

ZÁVĚREM... Uvítáme jakékoli materiály vztahující se k Temelínu či okolí, které nám můžete předat osobně, po dohodě zanechat v Domovech KLAS, nebo zaslat e-mailem. Těší nás váš zájem a děkujeme, že nás čtete ☺

Obecně lidé takové ty věci, co jsou malým písmem, nečtou. Takže bychom si tady mohli psát, co chceme a nikdo by to stejně nečetl. Nicméně právě tím nejmenším písmem jsou sdělovány (jistě ne zcela náhodou) ty nejdůležitější informace. Všechny údaje zveřejněné v tomto listu jsou navzdory našemu nejlepšímu snažení bez záruky. List je soukromým elektronickým médiem, za jeho případnou tištěnou distribuci nenese autor žádnou odpovědnost. Patriot a jeho části je možno bezplatně dále šířit - což však neznamená, že bychom se nějak úporně bránili drobným příspěvkům a darům ☺. V každém případě za přízeň děkují Ondřej Klempíř a Pavel Hasil. Kontakt: e-mail: klempondr@seznam.cz. Vychází tak nějak občas, ale většinou pravidelně nepravidelně.